

[Startside](#) > ... > [Familieretlige Forhold Og Arv](#) > [Forældreansvar, Forældremyndighed Og Samværsret](#) > Croatia

Forældreansvar, forældremyndighed og samværsret

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvad indebærer begrebet "forældremyndighed" i praksis? Hvilke rettigheder og pligter har indehaveren af forældremyndigheden?

Lov om familieretlige anliggender (*Obiteljski zakon*) (*Narodne Novine*) (NN, Kroatiens statstidende nr. 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 og 156/23) regulerer forældremyndighed, dvs. forældrenes ansvar, pligter og rettigheder, med henblik på at beskytte og fremme barnets personlige og formuemæssige rettigheder samt barnets tarv. Forældrene er forpligtede til at drøfte og nå til enighed med barnet om specifikke aspekter vedrørende forældremyndigheden under hensyntagen til barnets alder og modenhed. Forældremyndighed omfatter grundlæggende: retten og pligten til at beskytte barnets personlige rettigheder til sundhed, udvikling, omsorg og beskyttelse, opdragelse og uddannelse, opretholdelse af personlige kontakter, valg af bopæl samt retten og pligten til at repræsentere barnets personlige rettigheder og interesser og ejendomsrettigheder (familielovens artikel 91 og 92).

2 Hvem har normalt forældremyndigheden over et barn?

Forældre udøver forældremyndighed, som er forældrenes ret, forpligtelse og pligt, over for deres mindreårige børn.

Begge forældrene har ret til at udøve forældremyndigheden på lige fod, i fællesskab og efter aftale. Når forældrene udøver fælles forældremyndighed, skal de bestræbe sig på at løse eventuelle problemer ved aftale (jf. familielovens artikel 104 og 106).

Hvis forældrene ikke bor sammen fast, er de forpligtet til at nå til enighed om forældremyndighedsaftaler ved at udarbejde en plan for fælles forældremyndighed, som skal godkendes af en ret. Hvis forældrene ikke når til enighed, vil retten tage stilling til spørgsmålet og træffe en afgørelse (jf. familielovens artikel 107 og 461-467).

3 Kan der udpeges en anden person i stedet for forældrene, hvis disse ikke kan eller ikke ønsker at udøve forældremyndigheden over deres børn?

Ingen forældre må give afkald på deres ret til forældremyndighed (jf. familielovens artikel 91, stk. 2).

Begge forældre kan aftale helt eller delvist at overlade forældremyndigheden for et barn midlertidigt til en person, der opfylder de betingelser, der er fastsat for værger. Hvis forældrene anbringer barnet i en andens varetægt i en periode på mere end 30 dage, skal de have en erklæring herom attesteret af en notar (jf. familielovens artikel 102).

Hvis forældrene på grund af sygdom, utilstrækkelige boligforhold eller andre vanskeligheder midlertidigt er ude af stand til at tage sig af barnet, kan barnet midlertidigt anbringes på en social institution, hos en plejefamilie eller hos en anden fysisk eller juridisk person, der beskæftiger sig med sociale velfærdsaktiviteter i

overensstemmelse med reglerne for social velfærd.

Forældre, der ikke i tilstrækkelig grad er i stand til at drage omsorg for deres barn, vil blive underlagt en foranstaltning udformet til at beskytte barnets rettigheder og tarv, som kan pålægges af det kroatiske institut for socialt arbejde (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) eller en kompetent ret (jf. familielovens artikel 127, 134 og 149). Forældrene kan ved rettens afgørelse fratages retten til at bo med barnet, og den daglige pasning af barnet kan overlades til en anden person, en plejefamilie eller social institution på grundlag af en familiemæssig vurdering foretaget af det kroatiske institut for socialt arbejde, ifølge hvilken barnets liv, sundhed og udvikling vil være i fare, hvis barnet bliver i familien (jf. familielovens artikel 155 og 433). Under visse omstændigheder, der er fastsat i loven, kan retten beordre suspension af forældremyndigheden (jf. familielovens artikel 115, 173 og 433). En foranstaltning til ophævelse af forældrenes ret til forældremyndighed kan bruges som en sidste udvej (jf. familielovens artikel 170 og 433).

Hvor forældrene efter rettens afgørelse ikke længere drager omsorg for barnet, overlades den daglige omsorg til en anden person, en plejefamilie eller en social institution.

4 Hvordan reguleres spørgsmålet om forældremyndigheden, hvis forældrene bliver skilt, eller deres forhold opløses?

I tilfælde af at forældrenes ægteskabelige bånd/partnerskab endelig er ophørt, reguleres forældremyndigheden af en retsafgørelse, som kan være baseret på en aftale indgået af forældrene i form af en plan for fælles forældremyndighed (jf. familielovens artikel 104, 106, 107 og 461-467).

Inden en begæring om skilsmisse indgives eller andre retssager vedrørende forældremyndighed indledes, skal en eller begge forældre indgive en anmodning om obligatorisk rådgivning til det kroatiske institut for socialt arbejdes regionalkontor med territorial kompetence det sted, hvor barnet har fast eller midlertidig bopæl, eller det sted, hvor ægtefællerne eller de samlevende sidst havde deres fælles faste eller midlertidige bopæl (jf. familielovens artikel 321-323).

5 Hvilke formaliteter skal overholdes, for at en aftale mellem forældrene om forældremyndighed bliver juridisk bindende?

For at kvalificere sig som et eksigibelt instrument skal en aftale indgået af forældrene eller en plan for fælles forældremyndighed godkendes ved en retsafgørelse (jf. familielovens artikel 106, 107, 420 og 461-467).

6 Hvilke alternative konfliktløsningsmuligheder findes der, hvis forældrene ikke kan nå til enighed om en aftale om forældremyndigheden?

Hvis forældrene ikke kan blive enige om en plan for fælles forældremyndighed, vil det kroatiske institut for socialt arbejde henvise dem til familiemægling, som varetages af familiecentret (*Obiteljski centar*), men som også kan udføres af familiemæglere uden for det sociale velfærdssystem (jf. familielovens artikel 331 og 334).

Familiemægling udføres ikke, hvis der er påstande om vold i hjemmet.

Hvis forældrene er nået til enighed, skal den altid bekræftes ved en retsafgørelse, som det er beskrevet under spørgsmål nr. 5.

7 Hvilke spørgsmål vedrørende barnet kan dommeren afgøre, hvis forældrene går til domstolene?

Retten kan tage stilling til ethvert aspekt af forældremyndigheden, som er genstand for en tvist, dvs. hvilken forælder barnet skal bo hos, bevarelse af kontakten med den anden forælder og størrelsen af underholdsbidraget, som den forælder, som barnet ikke bor sammen med, er forpligtet til at betale, samt eventuelle andre relevante spørgsmål relateret til barnets personlige og materielle rettigheder som afgjort af retten (jf. familielovens artikel 408 og 433).

8 Hvis den ene af forældrene får tilkendt forældremyndigheden alene, betyder det så, at vedkommende kan træffe beslutninger om alle forhold omkring barnet uden først at rådføre sig med den anden part?

Retten kan træffe afgørelse om at give en af forældrene fuld eller fælles forældremyndighed eller i det omfang, det er nødvendigt for at tage stilling til et særligt vigtigt spørgsmål vedrørende barnet, hvilket igen begrænser den anden forælder i at udøve fuld forældremyndighed eller visse aspekter af forældremyndigheden (jf. familielovens artikel 105).

Den forælder, hvis ret til at udøve forældremyndigheden er begrænset, har ret til at bevare kontakten med barnet, medmindre dette er forbudt ved rettens afgørelse, træffe daglige beslutninger vedrørende barnet, mens barnet er i vedkommendes varetægt, og modtage oplysninger om vigtige forhold vedrørende barnets personlige rettigheder (jf. familielovens artikel 112 sammenholdt med artikel 110 og 111).

9 Hvad betyder det i praksis, hvis domstolen tillægger forældrene fælles forældremyndighed over et barn?

Forældre har altid fælles forældremyndighed, undtagen hvor retten træffer en afgørelse som forklaret i svaret på spørgsmål nr. 8.

Vigtige beslutninger for barnet vedrører repræsentation af barnet i spørgsmål vedrørende dets væsentlige personlige rettigheder og repræsentation i spørgsmål vedrørende barnets værdifulde aktiver og ejendomsrettigheder (familielovens artikel 99 og 104). Hvis forældre med fælles forældremyndighed ikke kan blive enige om vigtige beslutninger om barnet, træffer retten efter forslag fra barnet eller en af forældrene afgørelse om, hvilken forælder der skal repræsentere barnet i den givne sag (familielovens artikel 100, 101, stk. 108, 109 og 433).

10 Til hvilken domstol eller anden myndighed skal jeg indgive anmodning om forældremyndighed? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min anmodning?

Forslaget eller begæringen indbringes for den kompetente byret.

I henhold til den civile retsplejelovs (*Zakon o parničnom postupku*) artikel 34 træffer byretter altid afgørelse i første instans i følgende tvister: om de ægteskabelige bånd endelig ophører, eller om ægteskabet skal omstødes og ægtefællerne bevilges skilsmisse, om fastlæggelse eller anfægtelse af faderskab eller moderskab, om hvilken forælder barnet skal bo sammen med og om forældremyndigheden, når det er nødvendigt samtidigt at træffe afgørelse om de ægteskabelige bånd endelige ophør, om omstødelse af ægteskabet eller om bevilling af skilsmisse.

I overensstemmelse med lov om familieretlige anliggender og inden forældre, der har ansvaret for omsorgen for et mindreårigt fællesbarn, indgiver en begæring om skilsmisse, eller inden der indledes andre retlige procedurer vedrørende forældremyndighed og samvær, skal der gennemføres en obligatorisk rådgivning. Bestemmelserne i lov om familieretlige anliggender om obligatorisk rådgivning inden forældre, der har ansvaret for omsorgen for et mindreårigt fællesbarn, indgiver en begæring om skilsmisse, finder tilsvarende anvendelse inden indledningen af en sag om forældremyndighed og barnets samvær med den anden forælder i tilfælde af de ægteskabelige bånd/samlivets endelige ophør. Loven fastsætter de tilfælde, hvor den obligatoriske rådgivning ikke gennemføres. Der iværksættes obligatorisk rådgivning, når en part anmoder herom. Anmodningen rettes skriftligt eller mundtligt til socialcentret (ved at afgive en erklæring, der registreres). Den obligatoriske rådgivning varetages af et hold eksperter fra det kroatiske institut for socialt arbejdes regionalkontor med stedlig kompetence det sted, hvor barnet har fast eller midlertidig bopæl, eller det sted, hvor ægtefællernes eller de samlevende sidst havde deres fælles faste eller midlertidige bopæl. Familienmedlemmerne deltager personligt i den obligatoriske rådgivning, dvs. uden mellemkomst af en bemyndiget repræsentant. Efter en ansøgning om obligatorisk rådgivning er det kroatiske institut for socialt arbejde forpligtet til at indkalde parterne til et møde. Hvis det kroatiske institut for socialt arbejde er bekendt med vold i hjemmet, eller hvis det mener, at et fælles

møde under de givne omstændigheder ikke vil være nyttigt, eller hvis en eller begge parter anmoder herom af berettigede årsager, kan der undtagelsesvist gennemføres særskilte samtaler med parterne.

Når rådgivningen er afsluttet, udarbejder det kroatisk institut for socialt arbejdes regionalkontor en rapport, der er gyldig i seks måneder fra den dato, hvor rådgivningen blev afsluttet.

Det er påkrævet at deltage i det første familiemæglingssmøde, inden der kan indgives en begæring om skilsmisse.

Afhængigt af hvilken type sag, der er indledt (ægteskabelige tvister, tvister vedrørende fastlæggelse eller anfægtelse af faderskab eller moderskab tvister vedrørende forældremyndighed og samvær, begæring om skilsmisse ved enighed herom mellem ægtefællerne eller om godkendelse af planen for fælles forældremyndighed) er det nødvendigt ud over de andre dokumenter at fremlægge rapporten om den obligatoriske rådgivning, bevis for deltagelse i det første familiemæglingssmøde samt planen for fælles forældremyndighed. Hvilken dokumentation der kræves, afhænger af, hvilken type sag der er indledt.

11 Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde? Findes der en hasteprocedure?

I forbindelse med sager om familieretlige spørgsmål vedrørende børn skal de kompetente organer gribe hurtigt ind og samtidig sikre barnets trivsel.

12 Kan jeg få retshjælp?

Ja. Gratis retshjælp er reguleret af loven om gratis retshjælp (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (NN nr. 143/13 og 98/19).

13 Kan en afgørelse om forældremyndighed appelleres?

Ja. Det er muligt at appellere afgørelser afsagt i første instans senest 15 dage efter forkyndelse af en genpart af en dom, medmindre en anden frist er fastsat i lov om civil retspleje. Det er muligt at appellere afgørelser afsagt i første instans i forbindelse med sager, der henhører under den særlige frivillige retspleje, som er reguleret ved lov om familieretlige anliggender, medmindre andet er fastsat ved lov. Appellen skal være indgivet senest femten dage efter afgørelsens forkyndelse.

14 I visse tilfælde kan det være nødvendigt at gå til en domstol eller en anden myndighed for at få en retsafgørelse om forældremyndighed fuldbyrdet. Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde?

Det er nødvendigt at kontakte den stedligt kompetente byret. Tvangsfuldbyrdelsen gennemføres i overensstemmelse med bestemmelserne i loven om tvangsfuldbyrdelse (*Ovršni zakon*), loven om familieretlige anliggender, der bl.a. indeholder særlige bestemmelser om fuldbyrdelse af foranstaltninger vedrørende tilbagelevering af barnet til forælderen eller foranstaltninger vedrørende samvær med barnet (lov om familieretlige anliggenders artikel 509-525).

15 Hvad skal jeg gøre for at få en afgørelse om forældremyndighed, der er truffet af en domstol i en anden medlemsstat, anerkendt og fuldbyrdet i denne medlemsstat?

I henhold til forordning 2019/1111 anerkendes en retsafgørelse truffet i en medlemsstat i Kroatien, uden at der kræves nogen særlig procedure.

En afgørelse i sager om forældreansvar, der er truffet i en medlemsstat, og som er eksigibel i den pågældende medlemsstat, er også eksigibel i Kroatien, uden at der kræves nogen erklæring om eksigibilitet.

16 Til hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg henvende mig for at gøre indsigelse mod anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om forældremyndighed, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i disse tilfælde?

Appellen indbringes for byretten. Distriktsdomstolen træffer afgørelse om appellen.

Appelsager er omfattet af bestemmelserne i Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale barnebortførelser (omarbejdning) og bestemmelserne i den civile retsplejelov.

17 Hvilken lovgivning finder anvendelse i en sag om forældremyndighed, hvor barnet eller parterne ikke bor i denne medlemsstat eller er af forskellig nationalitet?

I henhold til artikel 44 i lov om international privatret (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*) (NN nr. 101/17 og 67/23), reguleres forholdet mellem forældre og børn af Haagerkonventionen af 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (NN – internationale traktater nr. 5/09) inden for dens anvendelsesområde. Den lov, der finder anvendelse på forholdet mellem forældre og børn uden for anvendelsesområdet for den i artikel 44, stk. 1, omhandlede konvention (når det ikke er fastsat i en anden retsakt eller en international traktat, der er i kraft i Kroatien), fastlægges i overensstemmelse med bestemmelserne i den i artikel 44, stk. 1, omhandlede konvention, der regulerer sådanne forhold.

Siden 1. januar 2010 har Haagerkonventionen af 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn fundet anvendelse i Republikken Kroatien

For yderligere oplysninger henvises der til:

- Familieloven (NN nr. 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 og 156/23)
- Loven om tvangsfuldbyrdelse (NN nr. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 og 06/24)
- Lov om international privatret (NN nr. 101/17 og 67/23)
- Lov om gratis retshjælp (NN nr. 143/13 og 98/19)
- Retsakt om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 u području nadležnosti, priznanja i izvršenja sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom skrbi*) (NN-nr. 127/13)
- Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000
- Retsakt om gennemførelse af Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale barnebortførelser (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2019/1111 od 25. lipnja 2019. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o međunarodnoj otmici djece*) (NN-nr. 83/22)
- Rådets forordning (EU) 2019/1111 af 25. juni 2019 om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om internationale barnebortførelser (omarbejdning).

Denne webside er en del af [Dit Europa](#).

Vi vil gerne have din [feedback](#) om, hvor nyttige informationerne er for dig.

■ Sidste opdatering: 23/01/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.